

T. C.
Y A R G I T A Y
3 . H U K U K D A İ R E S İ

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2024/4328
Karar No : 2025/3750

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Şanlıurfa 1. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ :
SAYISI :
DAVACI :
DAVALI :
DAVA TARİHİ : 26.12.2022

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; davacı adına abonelik kaydı bulunmadığını, ancak Z/01503075 ve Z/1482557 numaralı tutanaklarla kaçak tüketim tespiti ile haksız olarak borç tahakkuk ettirildiğini, kaçak elektrik kullanımı olmadığını, buna dair hiçbir delil bulunmadığını, tutanakta kaçak kullanıma ve ne şekilde gerçekleştirildiğine dair bir tespit bulunmadığını, ispat yükünün davalıda olduğunu ileri sürerek Z/01503075 ve Z/1482557 numaralı kaçak tespit tutanaklarının iptali ile fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak üzere, davacının davalıya 20,00 TL ve bütün ferileri yönünden borçlu olmadığını tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; davacının faturalara süresi içinde itiraz etmediğini, talebin zamanaşımına uğradığını, kısmi dava açılmayacağını, davacıya ait meskende yapılan kontrolde abonesiz kaçak elektrik kullandığının tespit edilmesi üzerine 28.03.2022 tarihli ve Q10706552 seri numaralı tutanağın tutulduğunu, kaçak kullanımının fotoğraflandığını ve sabit olduğunu, aksi sabit olana kadar resmi belge olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. MAHKEME KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 6. maddesi uyarınca kural olarak bir vakıadan kendi lehine hak iddia edenin, o vakıayı ispat etmeye mecbur olduğu, davacının borçlu olmadığını iddia ettiği tahakkuka ilişkin belgeleri sunmadığı, iddianın davacı tarafından ispat edilemediği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik olarak Adalet Bakanlığınca; menfi tespit davalarında ispat yükünün kural olarak davalı alacaklıda olduğu, davalı şirket çalışanlarınca davacı hakkında tutulan tutanakların aksi sabit oluncaya kadar geçerli belgelerden olmadığı, davalının kaçak elektrik enerjisi tüketimine ilişkin tespitini doğru bulgu ve belgelere dayandırması ve tüketici haklarının ihlal edilmemesinin esas olduğu, ispat yükünün davalı tarafta olduğu gözetilmeksizin davacı tarafça tahakkuka ilişkin belgeler sunulmadığından bahisle davanın reddine karar verilmesinin usul ve yasaya olduğu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Gerekçe ve Değerlendirme

Uyuşmazlık, kaçak elektrik kullanımına dayalı borç tahakkuku sebebiyle menfi tespit istemine ilişkindir.

4721 sayılı Kanunun "İspat yükü" başlıklı 6. maddesi "Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, taraflardan her biri, hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür" hükmünü, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 190. maddesinin ilk fıkrası ise aynı yönde "İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakıya bağlanan hukukî sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir" düzenlemesini içerir. Buna göre ispat yükü, ispatı gereken vakıalara dayanan tarafa ait olup, herkes iddiasını ispatlamakla mükelleftir.

Davalı tarafından varlığı iddia edilen bir hukuki ilişkinin ve buna bağlı borcun mevcut olmadığının tespiti için açılan menfi tespit davalarında, ispat yükü hukuki ilişkinin yahut alacağın varlığını iddia eden davalıya düşmektedir.

Yine belirtmek gerekir ki 6100 sayılı Kanun'un yargılamaya hakim olan ilkelerden taraflarca getirilme ilkesini düzenleyen 25. maddesi uyarınca kural olarak hâkim, iki taraftan birinin söylemediği şeyi veya vakıaları kendiliğinden dikkate alamaz.

Somut olayda; davacı tarafça kaçak elektrik kullanılmadığı ileri sürülerek menfi tespit talebinde bulunulmuştur.

Bu itibarla İlk Derece Mahkemesince; ispat yükü davalıda olmasına rağmen, yanılılı değerlendirme ile ispat yükü ters çevrilerek davanın reddine karar verilmesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanunun 363/1 maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Kararın bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

01.07.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

